

Karen Blixen – en fantastisk skæbne

Tema: Dokumentarfilm, portræt

Fag: Dansk A

Målgruppe: Gym, HF og VUC

”Karen Blixen – en fantastisk skæbne”, instrueret af Anna von Lowzow og Marcus Mandal. 59 min, sendt på DR 1 d. 8/12 2012.

Vejledningen har fokus på dokumentarfilmgenren. Eleverne arbejder med fakta-fiktionskoder og filmiske virkemidler. De forholder sig til filmens narrativ kontra nyeste forskningsresultater. Bagefter kan man lade eleverne prøve kræfter med biografisk læsning af et af hendes værker.

Faglig relevans

- Analyse og fortolkning af fiktive og ikke-fiktive tekster
- Baggrund om kanonforfatter
- Biografisk læsning

Ideer til undervisningen

Indled evt. med en gennemgang af fakta- og fiktionskoder og filmiske virkemidler, så eleverne har værktøjerne på plads. Introducér eleverne til filmen og fordel nedenstående spørgsmål blandt eleverne. Bed dem om at være opmærksom på eventyrtræk i narrativet.

Spørgsmål til filmen

1. Meryl Streep siger, at hun finder Karen Blixen fascinerende. Hvad er det, der især tiltrækker hende?
2. Hvad siger Karen Blixen i filmen: Jeg har altid opfattet mig som.....
3. Hvem er Tumbo, og hvordan betragter han Karen Blixen?
4. Hvor og hvornår blev KB født?
5. Hvad kaldes hun som barn?
6. Hvem har skrevet en biografi om hende?
7. Hvordan var KB's relation til sin far?
8. Hvordan døde KB's far?
9. Hvornår begyndte hun at skrive?
10. Hvad var hendes motto?
11. Under hvilket navn debuterede hun?

12. Hvem forelskede hun sig i som ung?
13. Hvad plagedes hun af?
14. Hvem forlovede hun sig med?
15. Lærer hun swahili?
16. Hvordan har hun det med jagt og safariliv?
17. Hvordan tog KB sig af de ansatte på farmen?
18. Hvilken sygdom led hun af, hvordan havde hun fået den, og hvordan blev den behandlet i Danmark?
19. Hvem mødte hun som 33-årig?
20. Hvad skete der med Bror Blixen?
21. Får hun børn?
22. Hvad sker der med Denys Finch Hatton?
23. Under hvilket pseudonym udgives Seven Gothic Tales?
24. Hvem vil KB meget gerne møde i New York?
25. Hvad må en kunstner være i besiddelse af ifølge KB?

Eleverne svarer derefter på deres tildelte spørgsmål, så at filmens fremstilling af Karen Blixen står klart for alle elever. De kommer formentlig frem til, at vi her har at gøre med en smuk hovedperson, der måtte gå så grueligt meget igennem, før hun blev "en dronning". Bed eleverne om at give en karakteristik af Karen Blixen ud fra filmens oplysninger. Efter at have hørt et par resultater, kan man afsløre, at seneste forskning har vist,

- at man spekulerer på, om hun giftede sig med Bror Blixen udelukkende for at blive baronesse
- at hendes onkel i højeste grad finansierede hendes kaffefarm,
- at forholdet med Denys Finch Hatton var opløst længe før hans død
- Hun døde formentlig af anorexi og ikke af syfilis.
- Peg på den mørke indflydelse, Karen Blixen udøvede på kredsen af beundrende unge mænd

Eleverne kan derefter evt. revidere deres første karakteristik på baggrund af disse oplysninger. Som det næste kan eleverne forholde sig til dokumentarfilmen som genre og påpege fakta- og fiktionskoder i filmen. Hvilke virkemidler gør filmen brug af for at understrege sine pointer?

Bagefter kan man lade eleverne prøve kræfter med biografisk læsning af et af Karen Blixens værker. Her gælder det om at se de problematikker, som forfatteren ønsker os at se – og de, som forfatteren ufrivilligt lader skinne igennem. Man kan fx vise eleverne [en kort video om Joharis vindue](#) af psykologerne Harry Ingram og Joseph Luft på 6.16 minutter, der har fokus både på de sider af ens person, man er bevidst om, og de sider, andre ser, men man selv ikke ser. Det siger sig selv, at eleverne ikke kan gå så dybt ned i en forfatters personlighed, at de kan foretage en rigtig analyse, men de kan godt se de temaer, der optager Karen Blixen: Fx eksistentiale valg, selvscenesættelse. Afslutningsvis kan eleverne vurdere biografisk metode som litterær metode.

Supplerende materialer

Tv-udsendelser:

Bag Blixens maske: <https://kp.mitcfu.dk/TV0000018587> 55 min, 2011

En film om Karen Blixens venskab med djævelen. Offentlig omtalte Karen Blixen sig som 'storyteller', men over for en snæver kreds - bl.a. over for den unge litterat Aage Henriksen - talte hun om sig selv som 'djævelens veninde' og takkede ham for sin evne til at omforme alt til historier. Var hendes påstande ren litterær staffage, metaforer for velkendte fænomener, eller havde det en dybere betydning? Disse spørgsmål bragte den senere professor i litteratur, Aage Henriksen, ud på en sindsoprivende rejse, der satte ham i forbindelse med en række af okkulte fænomener. Som en fortrolig på denne rejse havde Aage Henriksen sin 10-årige søn, Morten. I dag er Morten Henriksen instruktør på filmen og ønsker at få svar på alle de spørgsmål, der har hobet sig op i årenes løb, mens hans far stadig er i live.

Karen Blixen: <https://kp.mitcfu.dk/TV0000109827> – 53 min, 2018

Fransk dokumentar. Karen Blixen (1885-1962) bliver i dag anset som en af det 20. århundredes store fortællere med en livshistorie, der både er farverig og eksotisk. Men mens de fleste kender historien om Karen Blixens liv i Kenya, som hun beskrev i "Den afrikanske farm", ved kun de færreste, hvordan det lykkedes for hende efter hjemkomsten til Danmark at forvandle sig til en international anerkendt forfatter.

Karen Blixen: <https://kp.mitcfu.dk/TV0000111921> - 29min, 2018

Dansk kulturmagasin 6 afsnit. Kan Karen Blixen gøre Mick Øgendahl klogere på skæbnen? Se med, når Øgendahl går i fodsporene på den eventyrlystne Blixen fra en privilegeret barndom i Nordsjælland til et hårdt liv som kenyansk kaffefarmer, der endte i personlig tragedie med sygdom og kærlighedstab, men også blev afsættet for mesterværker som "Syv Fantastiske fortællinger" og "Den afrikanske farm". Øgendahl gør sit bedste i forsøget på at blive klogere på de store danske forfattere, som han aldrig har fået læst.

Tekster:

Karen Blixen: Babettes Gæstebud. E-bog: <https://kp.mitcfu.dk/CFUEBOG1075119>

Dit lokale CFU har helt sikkert analoge tekster, der kan variere fra center til center. Gå ind på mitCFU og søg på Blixen.